

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2009-2010

5 MEI 2010

Ontwerp van verklaring tot herziening van de Grondwet

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE
INSTITUTIONELE AANGELEGENHEDEN

De Senaat verklaart dat er reden bestaat tot herziening:

- van artikel 7bis van de Grondwet;
- van titel II van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen die de bescherming moeten verzekeren van de rechten en vrijheden gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;
- van titel II van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen dat de personen met een handicap het genot van de rechten en vrijheden moet waarborgen;
- van titel II van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen om het recht op veiligheid te waarborgen;
- van artikel 10, tweede lid, tweede zinsdeel, van de Grondwet;
- van artikel 12, derde lid, van de Grondwet, om de Europese rechtspraak in verband met de bijstand door een advocaat vanaf het eerste verhoor na te leven;

Zie:

Stukken van de Senaat:

4-1777 - 2009/2010:

- Nr. 1: Ontwerp van verklaring tot herziening van de Grondwet.
- Nr. 2: Amendementen.
- Nr. 3: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2009-2010

5 MAI 2010

Projet de déclaration de révision de la Constitution

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION DES AFFAIRES
INSTITUTIONNELLES

Le Sénat déclare qu'il y a lieu à révision:

- de l'article 7bis de la Constitution;
- du titre II de la Constitution, en vue d'y insérer des dispositions nouvelles permettant d'assurer la protection des droits et libertés garantis par la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales;
- du titre II de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau permettant de garantir la jouissance des droits et libertés aux personnes handicapées;
- du titre II de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau garantissant le droit à la sécurité;
- de l'article 10, alinéa 2, deuxième membre de phrase, de la Constitution;
- de l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, afin de respecter la jurisprudence européenne en ce qui concerne l'assistance d'un avocat dès la première audition;

Voir:

Documents du Sénat:

4-1777 - 2009/2010:

- Nº 1: Projet de déclaration de révision de la Constitution.
- Nº 2: Amendements.
- Nº 3: Rapport.

- van artikel 21, eerste lid, van de Grondwet;
  - van artikel 22 van de Grondwet;
  - van artikel 23 van de Grondwet, om een lid toe te voegen betreffende het recht van de burger op een universele dienstverlening inzake post, communicatie en mobiliteit;
  - van artikel 25 van de Grondwet, om een lid toe te voegen teneinde de waarborgen van de drukpers uit te breiden tot de andere informatiemiddelen;
  - van artikel 28 van de Grondwet;
  - van artikel 29 van de Grondwet;
  - van titel III, hoofdstuk II, van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen betreffende aanvullende exclusieve bevoegdheden van de Kamer van volksvertegenwoordigers;
  - van titel III van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen betreffende de dienstgewijze decentralisatie;
  - van titel III van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen dat de gewesten toelaat een volksraadpleging in te voeren en te organiseren in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn;
  - van artikel 41, eerste lid, van de Grondwet;
  - van artikel 43, § 2, van de Grondwet;
  - van artikel 44, eerste lid, van de Grondwet;
  - van artikel 45 van de Grondwet;
  - van artikel 46, vierde lid, van de Grondwet;
  - van artikel 49 van de Grondwet, om een tweede lid toe te voegen om te bepalen dat niemand tegelijk kandidaat kan zijn voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat;
  - van artikel 54 van de Grondwet, om een lid toe te voegen teneinde de procedure te specificeren in het licht van de hervorming van de Senaat;
  - van artikel 56 van de Grondwet;
  - van artikel 57 van de Grondwet;
  - van artikel 63, §§ 1 tot 3, van de Grondwet;
  - van artikel 64, eerste lid, 3°, van de Grondwet;
  - van artikel 65 van de Grondwet;
  - van artikel 67 van de Grondwet;
  - van artikel 68 van de Grondwet;
  - van artikel 69, 3°, van de Grondwet;
  - van artikel 70 van de Grondwet;
- de l'article 21, alinéa 1er, de la Constitution;
  - de l'article 22 de la Constitution;
  - de l'article 23 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa concernant le droit du citoyen à un service universel en matière de poste, de communication et de mobilité;
  - de l'article 25 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa permettant d'élargir les garanties de la presse aux autres moyens d'information;
  - de l'article 28 de la Constitution;
  - de l'article 29 de la Constitution;
  - du titre III, chapitre II, de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau relatif à des compétences exclusives supplémentaires de la Chambre des représentants;
  - du titre III de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau relatif à la décentralisation par service;
  - du titre III de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau permettant aux régions d'instituer et d'organiser une consultation populaire dans les matières qui relèvent de leurs compétences;
  - de l'article 41, alinéa 1er, de la Constitution;
  - de l'article 43, § 2, de la Constitution;
  - de l'article 44, alinéa 1er, de la Constitution;
  - de l'article 45 de la Constitution;
  - de l'article 46, alinéa 4, de la Constitution;
  - de l'article 49 de la Constitution, en vue d'y insérer un second alinéa disposant que nul ne peut être simultanément candidat aux élections à la Chambre des représentants et au Sénat;
  - de l'article 54 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa afin de spécifier la procédure compte tenu de la réforme du Sénat;
  - de l'article 56 de la Constitution;
  - de l'article 57 de la Constitution;
  - de l'article 63, §§ 1er à 3, de la Constitution;
  - de l'article 64, alinéa 1er, 3°, de la Constitution;
  - de l'article 65 de la Constitution;
  - de l'article 67 de la Constitution;
  - de l'article 68 de la Constitution;
  - de l'article 69, 3°, de la Constitution;
  - de l'article 70 de la Constitution;

— van artikel 72 van de Grondwet; — van artikel 75, derde lid, van de Grondwet; — van artikel 77 van de Grondwet, om het eerste lid, 3°, 5°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, en het tweede lid te herzien, alsook om een nieuw lid toe te voegen betreffende de wetten inzake belasting in het geval dat een meerderheid in elke taalgroep vereist is; — van artikel 78, tweede en derde lid, van de Grondwet; — van artikel 79, eerste lid, van de Grondwet; — van artikel 80, tweede lid, van de Grondwet; — van artikel 81, tweede tot zesde lid, van de Grondwet; — van artikel 82, tweede lid, van de Grondwet; — van artikel 100, tweede lid, tweede volzin, van de Grondwet; — van artikel 111 van de Grondwet; — van artikel 117 van de Grondwet, om een lid toe te voegen dat niemand tegelijk kandidaat kan zijn voor de verkiezingen van het federale Parlement en die van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen; — van artikel 118, § 2, van de Grondwet; — van artikel 119 van de Grondwet; — van artikel 123, § 2, van de Grondwet; — van artikel 142 van de Grondwet; — van artikel 143, § 2, van de Grondwet; — van artikel 144 van de Grondwet, wat de verantwoordelijkheid van de Staat in al haar aspecten betreft, en dit in het licht van de scheiding der machten; — van artikel 146, eerste zin, van de Grondwet, teneinde de doeltreffendheid van de organisatie van het gerecht te optimaliseren; — van artikel 148, tweede lid, van de Grondwet; — van artikel 149 van de Grondwet, om een lid toe te voegen volgens hetwelk de wet afwijkingen kan voorzien op de verplichte integrale voorlezing van vonnissen, door de rechter, in openbare zitting; — van artikel 150 van de Grondwet; — van artikel 151, § 1, tweede zin, en § 2, tweede lid, tweede zin, van de Grondwet, teneinde de doeltreffendheid van de organisatie van het gerecht te optimaliseren;	— de l'article 72 de la Constitution; — de l'article 75, alinéa 3, de la Constitution; — de l'article 77 de la Constitution, en vue de réviser les alinéas 1er, 3°, 5°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, et 2, ainsi qu'en vue d'y ajouter un alinéa nouveau relatif aux lois en matière d'imposition dans le cas où une majorité au sein de chaque groupe linguistique est requise; — de l'article 78, alinéas 2 et 3, de la Constitution; — de l'article 79, alinéa 1er, de la Constitution; — de l'article 80, alinéa 2, de la Constitution; — de l'article 81, alinéas 2 à 6, de la Constitution; — de l'article 82, alinéa 2, de la Constitution; — de l'article 100, alinéa 2, deuxième phrase, de la Constitution; — de l'article 111 de la Constitution; — de l'article 117 de la Constitution, en vue d'ajouter un alinéa disposant que nul ne peut être simultanément candidat aux élections du Parlement fédéral et aux élections des Parlements de communauté et de région; — de l'article 118, § 2, de la Constitution; — de l'article 119 de la Constitution; — de l'article 123, § 2, de la Constitution; — de l'article 142 de la Constitution; — de l'article 143, § 2, de la Constitution; — de l'article 144 de la Constitution, en ce qui concerne la responsabilité de l'État sous tous ses aspects, et ce à la lumière de la séparation des pouvoirs; — de l'article 146, première phrase, de la Constitution, en vue d'optimaliser l'efficacité de l'organisation de la justice; — de l'article 148, alinéa 2, de la Constitution; — de l'article 149 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa en vertu duquel la loi peut prévoir des dérogations à la lecture intégrale obligatoire des jugements, par le juge, en audience publique; — de l'article 150 de la Constitution; — de l'article 151, § 1er, deuxième phrase, et § 2, alinéa 2, deuxième phrase, de la Constitution, en vue d'optimaliser l'efficacité de l'organisation de la justice;

— van artikel 151, § 3, van de Grondwet, om een algemene bevoegdheidsdiscussie over de Hoge Raad voor de Justitie te kunnen voeren, onder meer naar aanleiding van een nieuw beheersmodel voor Justitie;

— van artikel 151, § 6, van de Grondwet, om ook de evaluatie van de korpschefs van de zetel mogelijk te maken;

— van artikel 152, tweede en derde lid, van de Grondwet;

— van artikel 157 van de Grondwet, om in het kader van de hervorming van het tuchtrecht de oprichting van een tuchtrechtbank mogelijk te maken en de samenstelling en organisatie ervan via wet te regelen;

— van artikel 161 van de Grondwet, teneinde de doeltreffendheid van de organisatie van het gerecht te optimaliseren;

— van artikel 162 van de Grondwet;

— van titel IV van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen betreffende internationale rechts-colleges;

— van titel IV van de Grondwet, om een nieuw artikel in te voegen om de Senaat de bevoegdheid te geven inzake de instemming met de verdragen die niet uitsluitend betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen of de gewesten door of krachtens de Grondwet bevoegd zijn en om het evocatiericht van de Kamer van volksvertegenwoerdigers en van de betrokken Gemeenschaps- en Ge-westparlementen in deze aangelegenheid te regelen;

— van artikel 167, § 2, tweede volzin, van de Grondwet;

— van artikel 170, § 3, van de Grondwet;

— van artikel 180 van de Grondwet, om een lid toe te voegen krachtens hetwelk de wet bijkomende bevoegdheden aan het Rekenhof kan toekennen;

— van artikel 195 van de Grondwet.

— de l'article 151, § 3, de la Constitution, afin de pouvoir mener une discussion générale relative à la compétence du Conseil supérieur de la Justice, notamment suite à un nouveau modèle de gestion de la Justice;

— de l'article 151, § 6, de la Constitution, afin de permettre également l'évaluation des chefs de corps du siège;

— de l'article 152, alinéas 2 et 3, de la Constitution;

— de l'article 157 de la Constitution, afin de permettre, dans le cadre de la réforme du droit disciplinaire, la création d'un tribunal disciplinaire et d'en régler la composition et l'organisation par le biais d'une loi;

— de l'article 161 de la Constitution, en vue d'optimaliser l'efficacité de l'organisation de la justice;

— de l'article 162 de la Constitution;

— du titre IV de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau relatif à des juridictions internationales;

— du titre IV de la Constitution, en vue d'y insérer un article nouveau octroyant au Sénat la compétence en matière d'assentiment aux traités ne portant pas exclusivement sur les matières qui relèvent de la compétence des communautés ou des régions par ou en vertu de la Constitution et réglant en cette matière le droit d'évocation de la Chambre des représentants et des Parlements de communauté ou de région concernés;

— de l'article 167, § 2, deuxième phrase, de la Constitution;

— de l'article 170, § 3, de la Constitution;

— de l'article 180 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa en vertu duquel la loi peut attribuer des compétences supplémentaires à la Cour des comptes;

— de l'article 195 de la Constitution.